

Hallituksen esitys eduskunnalle luonnonsuojelulaiksi ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta

Metsähallituksen lausunto maa- ja
metsätalousvaliokunnalle 25.5.2022

Jussi Päivinen, strategiapäällikkö, Luontopalvelut
Antti Maukonen, maankäyttöpäällikkö, MH Metsätalous Oy

Metsähallituksen näkemyksen mukaan lausunnolla olevan luonnonsuojelulain uudistus on tärkeä edistysaskel Suomen luonnon ja sen monimuotoisuuden suojelussa

- Kansainvälisesti ja kansallisesti asetuista tavoitteista ja erilaisista toimintaohjelmista huolimatta luonnon monimuotoisuuden heikkenevää kehitystä ei ole kyetty estämään. Tilanteen parantaminen edellyttää merkittäviä lisätoimia. Kansallisesti luonnonsuojelulain uudistaminen on yksittäisistä tällaisista toimista tärkein
- Lakiesitys on kokonaisuutena hyvä ja hyvin laadittu. Esimerkkeinä voidaan todeta ekologista kompensatiota, luonnonsuojelun tiedonhallintaa ja luontotyyppien suojelua koskevat osuudet
- Joidenkin yksittäisten kokonaan uusien asioiden (esim. luonnonsuojelun seuranta ja luonnonsuojelun tietojärjestelmä) osalta perustelut ovat kuitenkin asioiden tärkeyteen nähden suppeita, ja näitä tulisivat jatkotyössä selventää ja konkretisoida. Myöhemmin annettavan asetuksen merkitys on tässä suuri

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 1/4

- Metsähallituksen Luontopalvelujen toiminnan kannalta keskeiseen lukuun 6 ei ole esitetty laajoja muutoksia, mutta siihen esitetään kuitenkin runsaasti pienempiä tarkennuksia ja täydennyksiä, joista monet selkeyttävät ja helpottavat toimintaa keventämällä alueiden hoitoon ja käytön ohjaukseen liittyviä hallinnollisia menettelyjä
- Lisäksi lain perusteluihin sisältyy varsin paljon tärkeitä uusia kirjauksia, jotka selventävät säännösten nykytilaa ja tulkintaa, mikä osaltaan tehostaa suojelualueiden hoitoon ja käytön ohjaukseen liittyvää käytännön työtä

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 2/4

- Luonnonsuojelun tietojärjestelmää käsittelevässä luvussa 13 tuodaan esille lukuisia luonnonsuojelun tietojärjestelmälle asetettavia vaatimuksia, jotka tulee ottaa huomioon mm. Metsähallituksen Luontopalvelujen ylläpitämien tietojärjestelmien tulevassa kehittämisessä
- Laissa tiedonhallinnan pitemmän aikavälin tavoitetilan saavuttaminen tulee edellyttämään luonnonsuojeluhallinnon tiedonhallinnassa "tiikerinloikkaa", joka tulee vaatimaan tiivistyvän yhteistyön ja selkeiden roolitusten ja tehtäväjakojen ohella myös huomattavia taloudellisia panostuksia myös Metsähallituksen Luontopalveluissa
- Luonnonsuojelun viranomaisia ja muita toimijoita koskevan erillisen luvun lisääminen luonnonsuojelulakiin on tarpeellinen, hallintoa selkiyttävä uudistus
- Metsähallitus pitää tarkoituksenmukaisena rajoittaa malminetsintää luonnonsuojelualueilla poistamalla mahdollisuus myöntää lupa malminetsintään kaikilta valtion luonnonsuojelualueilla (ei pelkästään kansallispuistoissa ja luonnonpuistoissa)

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 3/4

Kaikkien suojelualueiden rajat on merkittävä selvästi maastoon (59 §)

- Rajaloukkaukset
- Oikeusturva
- Rajojen etsimisestä aiheutuu lisätyötä ja kustannuksia metsätaloudelle
- Vastaavasti rajojen merkitsemisestä aiheutuu kustannuksia Metsähallituksen Luontopalveluille

Suojelualueilla olevat metsätiet on pystyttävä tarvittaessa pitämään niiden käyttötarkoitusta vastaavassa kunnossa (50 §)

- Valtion maille ei ole aikaisemmin perustettu tieoikeuksia (vrt. yksityismaat)
- Tiestön on vastattava nykyisiä autokuljetusvaatimuksia
- Säädosvalmisteluvaiheessa on vaikea tietää kaikkia tienparannustarpeita
- Yleensä myös ympäristön kannalta paras ratkaisu vrt. pitkät "kiertotiet"

Keskeisimmät huomiot lakiuudistuksesta 4/4

Käsitteet ja niiden vaikutukset toimintaan tulisivat olla mahdollisimman selkeät (1 §, 7 §, 43 §)

- Varovaisuusperiaate, ilmastonmuutokseen sopeutuminen, kytkeytyneisyys
- Tulkinnallisuus vaikeuttaa käytännön toimintaa ja aiheuttaa epäselvyyttä uusien suojelualueiden perustamisedellytyksistä

Luonnonsuojelulakiin tulisi lisätä pykälä, joka turvaisi tarkoituksenmukaisen tutkimuksen jatkumisen Metsähallituksen hallinnassa olevissa Luken tutkimusmetsissä

- Kaikkia tutkimusmetsien osia on voitava käsitellä tutkimustoiminnan edellyttämällä tavalla
- Tutkimusmetsien osuus Suomen metsäpinta-alasta on marginaalinen, mutta niiden merkitys metsäntutkimukselle on ratkaiseva

www.metsa.fi

@metsahallitus_forststyrelsen

@metsahallitus